

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Galambos Károly jogtanácsos által képviselt a **felperesnek**, dr. Mihályi Katalin ügyvéd által képviselt **alperes** ellen **kártérítés megfizetése** iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságon 11.G.306.143/2008. szám alatt indult és másodfokon a Fővárosi Bíróság 1.Gf.76.202/2009/4. számú ítéletével befejezett perében az említett jogerős ítélet ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2011. április 12-én megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Bíróság 1.Gf.76.202/2009/4.számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 64.400 (Hatvannégyezer-négyszáz) Ft felülvizsgálati perköltséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A 2002. március 13-án benyújtott hitelezői kérelem alapján indult eljárás során a Fővárosi Bíróság 2003. június 12-én jogerőre emelkedett és 2003. november 27-én közzétett végzésével az A Kft. (a továbbiakban: Kft.) felszámolását elrendelte és felszámolóként az alperest kijelölte. A felperes 2004. július 14-i igénybejelentése alapján az alperes 2.040.982 Ft tőke és 20.410 Ft regisztrációs díj, azaz összesen: 2.061.392 Ft összegben nyilvántartásba vette a felperes hitelezői igényét. Az alperes sikertelenül kísérelte meg a kapcsolat felvételét a Kft. ügyvezetőjével, az ügyvezető ellen az alperes feljelentése alapján indult nyomozást a Nemzeti Nyomozó Iroda bűncselekmény hiányában megszüntette. A Fővárosi Bíróság mint felszámoló bíróság 2005. május 4-én kelt végzésével egyszerűsített felszámolás keretében szüntette meg a Kft-t és elrendelte a Kft-nek a cégnyilvántartásból való törlését. A felperes fellebbezése alapján indult másodfokú eljárásban ezt a végzést a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta, a másodfokú végzés ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmet pedig a Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság hivatalból elutasította.

A felperes keresetében 2.061.932 Ft tőke és ennek 2004. július 15-től járó kamatai tekintetében kérte az alperes marasztalását. Keresetét az 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 48. § /1/ bekezdésének és 54. §-ának megsértésére hivatkozással a Ptk. 339. § /1/ bekezdésére alapította.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 10. sorszámú ítéletével a keresetet elutasította. Az ítélet indoklásában rámutatott arra, hogy az alperes 2003. november 20-án értesült arról, hogy a Fővárosi Bíróság 2003. június 12-én jogerőre emelkedett végzésével a Kft. felszámolását elrendelte, és megtette a szükséges intézkedéseket a Kft. vagyonának felkutatása céljából. Már 2003. decemberében felszólítást küldött a Kft. székhelyére, ahonnan a küldemény „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza. Sikertelen maradt a felhívás kézbesítése az ügyvezető romániai lakcímén is, A A kézbesítési megbízott lakcíméről pedig elköltözött jelzéssel érkezett vissza a küldemény. Cs N-től - aki üzletrészesének értékesítéséig a Kft. tagja és ügyvezetője volt, - szintén nem tudott az alperes információkat beszerezni. Eredménytelen maradt a hitelezőkhöz intézett azon felhívása is, hogy tájékoztassák a felszámolót az adós vagyonáról, az ügyvezető hollétéről. Az alperes feljelentéssel élt a Kft. utolsó ügyvezetője ellen és nem róható terhére, hogy a nyomozást megszüntették.

Az elsőfokú bíróság szerint nem szegte meg az alperes a Cstv. 48. § /1/ bekezdésében írt kötelezettségét, mert nem volt tudomása a Kft. semmilyen vagyontárgyáról, vagy követeléséről. A Kft. 2003. október 2-óta már bankszámlával sem rendelkezett.

Teljesítette az alperes a Cstv. 63/A. § /3/ bekezdésében írt kötelezettségét is.

A perben az sem nyert bizonyítást, hogy a felperes által jogellenesnek minősített alperesi magatartás hiányában a felszámolási eljárás során befolyhatott volna olyan összeg, amelyből a felperes határidőn túl bejelentett igényét is ki lehetett volna elégíteni. A felperes tehát nem valószínűsítette az okozati összefüggés fennállását sem.

Az első fokú bíróság következtetése szerint az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn a Cstv. 54. §-a alapján, mert a felperes nem bizonyította, hogy az alperes kötelezettségszegése folytán a felszámolási vagyon csökkent volna és ily módon érte volna kár a hitelezőket.

A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokai alapján hagyta helyben.

A jogerős ítélet indoklásában utalt arra, hogy a felperes fellebbezése szerint az alperesnek meg kellett volna támadnia a Cs N tag üzletrészesének átruházásáról szóló fiktív szerződést és pert kellett volna indítania az ügyvezetők ellen. Ezzel kapcsolatban arra mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy a felszámoló az üzletrész átruházási szerződés sikeres megtámadásával sem kerülhette volna meg a 2006. évi „I. tv.” (helyesen 2006. évi IV. tv. 2006. évi Gt.) 30. § /1/ bekezdésében írt azon szabályt, miszerint a társaság felelős a vezető tisztségviselője által harmadik személynek okozott kárért, míg a vezető tisztségviselő felelőssége a 2006. évi Gt. 26. § /2/ bekezdése alapján kizárólag a társasággal szemben áll fenn. Arra vonatkozó adat nem merült, hogy a társaságnak az átruházás előtt vagyona lett volna, illetve, hogy az iratok kiadása iránti per megindításától eredményt lehetett volna várni, figyelemmel arra is, hogy az új ügyvezető tartózkodási helye ismeretlen volt. A Postabank által nyújtott hitel fedezetét jelentő 13 db tárgyi eszköz hiánya miatti perindítást pedig azért kellett az alperesnek megfontolnia, mert a tárgyi eszközöket a Postabank Rt. zálogjoga terhelte és a perindítás költségei nem feltétlenül álltak volna arányban az esetlegesen befolyó összeggel. Nem volt tehát elvárható a perbeli esetben a felperes által hivatkozott peres eljárások megindítása.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a keresetének helytadó új ítélet meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Felülvizsgálati kérelmét az alábbiakkal indokolta:

Az alperesnek mint közérdekű feladatot ellátó szervnek a felszámolási eljárás során nem az adós, hanem a hitelezők érdekeit kell képviselnie a vagyon feltárása, a követelések behajtása tekintetében. Az adott esetben a felszámoló még a Kft. irataihoz sem jutott hozzá és a hitelezők érdekét megsértve egyszerűsített

felszámolási eljárásban kérte a Kft. törlését. Azokban az ügyekben sem tett büntető feljelentést, illetve érvényesített polgári igényt a tulajdonossal, illetve az ügyvezetőkkel szemben, amikor számára is nyilvánvaló volt a vagyon kimentése, illetve a számviteli fegyelem megsértése. A másodfokú bíróság ezért jogszabálysértően alkalmazta a Pp. 254. § /3/ bekezdésében írtakat, figyelmen kívül hagyva a Cstv. 54. §-ának rendelkezését.

Mellőzhetetlen lett volna a perben Cs N, T S és A A tanúkenti meghallgatása. A másodfokú ítélet nem adta magyarázatát annak, hogy miért volt indokolt e tanúk meghallgatásának mellőzése, tehát a jogerős ítélet sérti a Pp. 220. § d) pontjában és 221. § /1/ bekezdésében írtakat.

A jogerős ítélet a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésén alapul, így a Pp. 206. § /1/ és /2/ bekezdésébe ütközik. A perben nem nyert bizonyítást, hogy a Kft. vagyonnal nem rendelkezett, ez pusztá feltevés maradt. A per adatai megfelelő bizonyítékot szolgáltatottak arra, hogy mind a tulajdonos változásra, mind az ügyvezető változásra ellenérték nélkül került sor, azonban a bíróságok „nem tárták fel az ügyletnek ezt a részét”. Az alperesnek vizsgálnia kellett volna az ügyvezetők vagyoni felelősségét, illetve a tulajdonos változással átvett vagyon értékét. Az alperesnek a korábbi ügyvezetővel szemben igényt kellett volna érvényesítenie és a felszámoló által érvényesített igényt „át lehetett volna a felperesre ruházni”. A felperesnek abból származott kára, hogy az egyszerűsített felszámolási eljárás miatt nem volt lehetőség a követelés átruházására és az igény érvényesítésére. A károkozó magatartás tehát az egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatása volt.

Ténynek kell tekinteni, hogy vagyonkimentés történt, melynek során az új tulajdonos és új ügyvezető részéről megtörtént a tartozások „fiktív leírása”. Az alperes az üzletrész adásvételi szerződést sem támadta meg.

A perindítással felmerülő költségekkel kapcsolatban a jogerős ítélet semmiféle számítást nem közölt, így az ezzel kapcsolatos okfejtés csupán fikció. Okszerűtlen az a hivatkozása is, hogy a P Rt. zálogjogával terhelt ingóságok eltűnése irreleváns lenne, hisz maga a fedezet is „külön bevételi vagyont” jelentett volna a hitelezői követelések kielégítésénél.

Mellőzhetetlen lett volna az ügyvezetők felelősségének érvényesítése Cs N vonatkozásában az 1999. május 19. és 2002. április 26-ig, T S vonatkozásában pedig a 2002. április 26-tól 2003. június 12-ig terjedő időszak tekintetében. Elengedhetetlen lett volna a Cs N, mint eladó által 2002. április 26-án megkötött üzletrész átruházási szerződés megtámadása a Ptk. alapján, figyelemmel arra, hogy a szerződéskötésre a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtása után került sor és annak nem volt gazdasági indoka. A perindítás akadályát önmagában nem képezhette az ügyvezető „tartózkodási helyének hiánya”.

Tévesen értelmezték a bíróságok a Pp. 164. § /1/ bekezdését. Az alperest marasztalni kellett volna kártérítésben, mert kártérítési felelősségét nem mentette ki.

Jogszabálysértően hivatkozott a másodfokú bíróság a 2006. évi Gt. rendelkezéseire, a perben az 1997. évi CXIV. törvény rendelkezéseit kellett alkalmazni. A jogutód nélkül megszűnt Kft. törlése után a Kft. tagjai érvényesíthettek volna igényt az ügyvezetővel szemben, a felszámolási eljárásban azonban a Cstv. 48. § /1/ bekezdése és az 1997. évi Gt. 29. § /1/ bekezdése alapján erre a felszámoló, mint törvényes képviselő lett volna jogosult.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, vizsgálhatta felül és arra az álláspontra jutott, hogy az nem jogszabálysértő.

A Cstv. 54. §-a szerint a felszámolót a felszámolói kötelezettségek megszegésével okozott kárért terheli kártérítési felelősség a polgári jogi felelősség általános szabályai szerint és felelőssége az adósnak a felszámolás kezdő időpontjában meglévő, illetve a felszámolás alatt szerzett vagyonára terjed ki. Ugyanezen jogszabályhely kimondja, hogy a felszámoló a felszámolás során az adott helyzetben általában elvárható gondossággal köteles eljárni.

A perbeli esetben a felszámolás kezdő időpontja 2003. június 12-e volt, az alperes pedig 2003. november 20-án vette át a felszámolási eljárás megindításának közzétételéről szóló bírósági végzést. A felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásakor - 2002. március 13-án - a cégjegyzék szerint a Kft. székhelye Budapest III. kerületében volt és a Kft. egyetlen tagja és egyben ügyvezetője Cs N volt. Az alperes által 2003. november 21-én beszerzett cégmásolat már tartalmazta a Kft-ben 2002. április 26-i hatállyal bekövetkezett változásokat, nevezetesen azt is, hogy Cs N tagsági jogviszonya és ügyvezetői megbízatása megszűnt, a Kft-nek két romániai állampolgárságú új tagja van, közülük a közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkező T S egyben a cég új ügyvezetője, és a külföldön lakó személyek kézbesítési megbízottja a budapesti lakóhelyű A A. 2003. decemberében „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza az alperesnek a cég új székhelyére 2003. december 2-án küldött felszólító levele, nem volt kézbesíthető az új ügyvezető romániai lakcímére küldött felszólító levél és a kézbesítési megbízottnak küldött levél is elköltözött jelzéssel érkezett vissza. Miután Cs N - aki állítása szerint az iratokat az új ügyvezetőnek átadta - sem tudott az alperesnek információkkal szolgálni, az alperes feljelentést tett T S ügyvezető ellen számviteli törvény megsértése és csődbüntett miatt. 2004. augusztus

24-én felvette a kapcsolatot a bírósági végrehajtóval a P Rt. végrehajtást kérő által a Kft. ellen kezdeményezett végrehajtási eljárás során lefoglalt ingóságokkal kapcsolatban. A lefoglalt 12 ingóságot - melyek árverése sikertelen maradt - átvette, azokat a zálogjog tulajdonosának egyetértésével leselejtezte, majd hulladékként, szállítási költségek fejében elszállíttatta. A felszámolási eljárás kezdő időpontjában a Kft-nek bizonyítottan egyéb vagyontárgya nem volt, pénzkészlettel nem rendelkezett, a felszámolás alatt pedig semmiféle bevétele nem keletkezett. Az alperesnek a Kft. létező bankszámlájáról, folyamatban lévő pereiről nem volt tudomása, a Kft. iratai nem kerültek a birtokába. Felhívása ellenére egyetlen hitelező sem tudott információt szolgáltatni az adós Kft. vagyonáról, az ügyvezető hollétéről. Ilyen előzmények után kérte az alperes 2005. április 4-én kelt levelében a bíróságtól a Kft. felszámolásának egyszerűsített módon történő befejezését, mely kérelemnek a felszámolási bíróság helytadott. A Fővárosi Ítéltábla az e végzést helybenhagyó határozatában rámutatott arra, hogy az egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatásának fennálltak a feltételei, a felperes fellebbezésében írtakkal szemben pedig az elsőfokú bíróságnak nem kellett rendelkeznie a Kft. vagyonának, illetve be nem hajtott követeléseinek felosztásáról, mert a Kft-nek a felszámolási eljárás befejezésekor felosztható vagyona, be nem hajtott követelése nem volt. Arra is utalt, hogy a felszámoló perindításra nem kötelezhető.

A Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla fentebb ismertetett jogerős döntésére tekintettel jelen eljárásnak már nem lehet tárgya annak vizsgálata, miszerint fennálltak-e az egyszerűsített felszámolási eljárás lefolytatásának a feltételei. A felszámolási eljárás és jelen eljárás adatai szerint az állapítható meg a korábban kifejtettekre is tekintettel, hogy a Kft. vagyonnal nem rendelkezett.

A Cstv. 48. § /1/ bekezdése szerint a felszámoló kötelessége az adós igényeinek érvényesítése, a Cstv. 54. §-ának 4. mondata pedig kimondja, hogy a fizetéseképtelenség bírósági megállapítása előtti jogszabályellenes vagyonkimentése esetén köteles a felszámoló az eljárásokat megindítani, amennyiben úgy látja, hogy ezzel a felszámolói vagyon növelhető.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint alaptalanul minősítette jogellenes, kárt okozó magatartásnak a felperes azt, hogy az alperes nem indított pert az ügyvezető ellen, illetve nem nyújtott be keresetet az üzletrész átruházási szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt. Perindításnak csak akkor lehetett volna helye, ha az alperes birtokába került információk a perindítás

szükségességét alátámasztották volna. Ezt azonban megállapítani nem lehetett és ennek ellenkezőjét a felperes sem bizonyította. Az alperesnek semmilyen irat nem állt rendelkezésére, a volt ügyvezető állítása szerint az iratok az új ügyvezetőhöz kerültek, akivel viszont az alperes erőfeszítései ellenére sem tudott kapcsolatot létesíteni. Az alperes feljelentése alapján indult nyomozást megszüntették, éspedig arra hivatkozással, hogy bűncselekmény elkövetésére nem került sor. Nem bizonyított a felperesnek az az állítása, hogy az üzletrész átruházás, illetve az azzal egyidejűleg történt ügyvezető váltás során vagyonkimentés történt. Tény, hogy több mint egy hónappal az üzletrész átruházása előtt már megérkezett a bíróságra a felszámolás elrendelése iránti kérelem, de erről a szerződő feleknek nem lehetett tudomásuk, mert Cs N csak később értesült a kérelem benyújtásáról, a vevő részére küldött értesítés kézbesítése pedig sikertelen maradt. Az üzletrész átruházás során történt vagyonkimentést önmagában az sem bizonyítja, hogy az átruházásra ellenérték fizetése nélkül került sor. Az ügyvezető személyében bekövetkezett változás esetében pedig egyébként sem feltételezhető ellenérték fizetése, különös figyelemmel arra is, hogy az nyilvánvalóan a tagváltás folytán létrejött helyzetre tekintettel következett be.

A kártérítés megfizetése iránti perben a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy az alperes mulasztásos kötelezettségszegése miatt maradt kielégítetlen a felszámolási eljárás során hitelezői igénye. A rendelkezésre álló adatok alapján azonban nem lehetett megállapítani, hogy az alperes a felszámolói teendők ellátása során nem tartotta volna be a jogszabályok rendelkezését, azaz jogellenesen járt volna el és e magatartással okozati összefüggésben keletkezett volna a felperes kára. Megjegyezi a Legfelsőbb Bíróság, hogy még az sem valószínűsíthető, hogy a felperes által hivatkozott perindításnak releváns szerepe lehetett volna a felperest ért kár megelőzésében és nemcsak azért, mert a perindítások várható eredményességét egyetlen adat sem támasztotta alá, hanem elsősorban azért, mert a felperes határidőn túl jelentette be hitelezői igényét, határidőn belül pedig közel 28.000.000 Ft összegű igényérvényesítés történt, így megkérdőjelezhető, hogy a felperes hitelezői igénye kielégíthető lett volna. Egyébként, ha a felperesnek ténylegesen az volt a meggyőződése, hogy a kár perindításokkal elkerülhető, akkor élnie kellett volna a Cstv., és az 1997. évi CXIV. törvény (1997. évi Gt.) által biztosított lehetőséggel, és pert kellett volna indítania a tagok ellen a jelen perben irányadó Cstv. 63. §-ának /2/ bekezdése, illetve az 1997. évi Gt. 56. §-ának /3/-/4/ bekezdése alapján.

Jogszabálysértés nélkül állapították meg tehát az eljáró bíróságok az alperes kártérítési felelősségének hiányát. Abban is egyetért a Legfelsőbb Bíróság az eljáró bíróságokkal, hogy a megalapozott

döntés meghozatalához újabb tanúmeghallgatások foganatosítására nem volt szükség. Cs N ugyanis az elsőfokú bíróság meghallgatta, a jelenlegi ügyvezető lakcímén nem elérhető, magyarországi kézbesítési megbízottjának meghallgatásától pedig nem volt várható, hogy bármilyen adatot tud szolgáltatni - illet a felperes sem állított - az alperes jogellenes károkozó magatartásával kapcsolatban.

A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályok rendelkezéseit az ügy érdemi elbírálására kihatóan az eljáró bíróságok nem sértették meg. (A 2006. évi Gt. téves felhívása az ügy érdemét nem érintette. Hangsúlyozza a Legfelsőbb Bíróság, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 254. § /3/ bekezdésében írt jogszabályi lehetőséggel élve hagyta helyben indokai alapján az elsőfokú ítéletet, ítéletének indoklása megfelelt az e jogszabályhelyen írtaknak, tehát indoklási kötelezettségének megsértésére is alaptalanul hivatkozik a felülvizsgálati kérelem.

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a jogerős ítélet hatályában történő fenntartásáról a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján döntött.

Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése, 78. § /1/ bekezdése és a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § /5/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére, míg az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § /1/ bekezdés f) pontja alapján illetékmentességet élvező felperes által le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték az Itv. 56. § /1/ bekezdése alapján az Államot terheli.

Budapest, 2011. április 12.

**.Vezekényi Ursula sk.a tanács elnöke
.Lőrincz Györgyné sk.előadó-bíró
Gyöngyösiné dr.Gyügyei Klára sk.bíró**